

Notat

Til: Fylkesutvalet, møte 18.10.18

Frå: Fylkesrådmannen

Delprosjekt 12.4 «Innkjøpssamarbeid med eksterne partar» - orientering

I samanslåingsprosessen mellom Sogn og Fjordane og Hordaland fylkeskommunar er innkjøp definert som eit delprosjektområde (DPO). Denne DPO'en er delt inn i 4 delprosjekt. Dette notatet omhandlar eit av desse delprosjekta, nr. 12.4 «Innkjøpssamarbeid med eksterne partar». Notatet er meint som ei orientering kring det arbeidet som er gjort i delprosjektet, og den vidare prosessen knytt til innkjøpssamarbeid i Vestland fylkeskommune (VLFK).

Delprosjektet har hatt følgjande mandat:

- Prosjektgruppa skal kartleggje omfang av innkjøpssamarbeid med eksterne partar for HFK/SFJ
- Prosjektgruppa skal kartleggje interesse for fortsatt innkjøpssamarbeid hos kommunar i HFK/SFJ
- Prosjektgruppa skal vurdere innkjøpssamarbeid opp mot planar for regional utvikling og kommunal støtte i HFK og SFJ
- Prosjektgruppa skal leggje fram ei vurdering av eit eventuelt framtidig innkjøpssamarbeid og i tilfelle etter kva modell.

Som fylkesutvalet er kjent med administrerer og driftar vår innkjøpsteneste samarbeidsordninga Sogn og Fjordane Felles Innkjøp (SFFI). Dette samarbeidet er for vår del nedfelt i innkjøpsstrategien og er politisk vedteke.

Samandrag av kartlegging og drøfting

Både Hordaland fylkeskommune (HFK) og Sogn og Fjordane Fylkeskommune (SFFK) har innkjøpssamarbeid med eksterne partar. For HFK sin del gjeld dette nokre kommunar på eit lite utval avtalar, samt eit samarbeid med Norsk digital læringsarena (NDLA). For SFFK gjeld dette eit innkjøpssamarbeid med 25 kommunar og nokre statlege etatar, SFFI. SFFI administrerer mange avtalar. Dette gjeld også avtalar der fylkeskommunen ikkje er med eller er med som ein marginal deltakar. Alle avtalar vert som hovudregel signert av innkjøpssjef i fylkeskommunen. Medlemene kan også få rådgjeving hos fylkeskommunen gjennom SFFI. Samarbeidet er knytt saman gjennom digitale verktøy som ehandel, innkjøpshandboka og elektronisk konkurransegjennomførings-verktøy.

NDLA betalar ein årleg sum til HFK for sitt innkjøpssamarbeid. Det same gjer samarbeidspartane i SFFI til SFFK.

Nedanfor følgjer ein oversikt over prosjektgruppa sine argument for og i mot eit framtidig innkjøpssamarbeid i VLFK. Tabellen er henta frå prosjektrapporten.

Eitt stort innkjøpssamarbeid kan gjere at den nye fylkeskommunen betre oppfyller rolla si som regional samfunnsutviklar:	På den anna side:
<p>Eit innkjøpssamarbeid samansett av både fylkeskommunen og kommunar, men styrt av fylkeskommunen, vil gje fylkeskommunen moglegheit til å stake ut kursen og ha større gjennomføringsmakt for eigne strategiar forankra i regionalplanar.</p> <p>Det å ha eit samarbeid i botn vil vere eit nettverk der arbeid som regional utviklar kan nyttast.</p> <p>Fylkeskommunen prøver å få fleire oppgåver. Det gir lite meining å leggje ned oppgåver fylkeskommunen allereie har.</p>	<p>Rolla som regional utviklingsaktør blir vel så godt ivarettatt ved å samordne, skape møteplassar for kompetanseheving, lage felles konferansar mm. Dette gjeld særleg miljø, innovasjon og leverandørutvikling.</p> <p>Den nye fylkeskommunen kan drive meir målretta leverandørutvikling til dømes gjennom</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kurs for leverandørar - Leverandørkonferansar - Kurs for offentlege oppdragsgjevarar <p>Dette kan skje gjennom samarbeid med til dømes Innovasjon Norge og NHO. Kommunane kan på denne måten faktisk få meir hjelp med å drive leverandørutvikling enn dei har fått til nå.</p> <p>Innkjøpssamarbeidet slik det fungerer i dag er ein administrativ støtte for kommunane. Det å ta over den administrative jobben for kommunane er ikkje den beste måten å ivareta regionalutviklarrolla.</p> <p>Fylkeskommunen treng ressursar til eigne utviklingsprosjekt. Desse kan komme kommunane til gode på andre måtar enn gjennom administrativ støtte til konkurransar.</p> <p>Det viktigaste er å ha eit nettverk av innkjøpsorganisasjonar i regionen som ein kan nytte seg av. Det å drifte eit innkjøpsamarbeid for å få tilgang til eit slikt nettverk, er ein dyr inngangsportal som ein fint kan få tilgang til utan å gjennomføre tunge administrative jobb for kommunane.</p>
<p>Ved å samle innkjøpsfunksjonar for både kommunar og fylkeskommunar vil ein kunne byggje opp større fagmiljø, som vil kunne levere betre fagleg kvalitet på tenestene enn den einskilde kommune.</p>	<p>Eit innkjøpssamarbeid av den storleiken krev mykje administrativ kapasitet. Det går mykje tid i samhandling/avklaring/planlegging med kommunane. Det er lett for at dei overordna strategiske vurderingane vert nedprioritert på grunn av dette.</p>
<p>Innkjøp i kommunar endar ofte opp med priskonkurranse. Kanskje fylkeskommunen som stor regional aktør og leiar i eitt større innkjøpssamarbeid kan få kommunane til å heve blikket og gjere fleire innovative innkjøp.</p>	<p>Fylkeskommunen har ikkje mynde over kommunane, og kan ikkje styre deira behov og organisering. Kommunane har vidare store behov (sjukeheimar, skular og barnehagar) som ikkje har samanfallande med fylkeskommunen.</p>
<p>Det er sannsynleg at ein vil kunne oppnå stordriftsfordeler ved ei slik organisering. Dette gjeld særleg store nasjonale aktørar, der storleik vil gi oss større gjennomslagskraft både ved konkurransegjennomføring og avtaleoppfølging.</p>	<p>Dette gjeld truleg ikkje for store deler av dei områda kommunane og fylkeskommunen driv kjøp. På grunn av samanslåing blir vi enda større, behova vil sprike i enda større grad og koordineringsjobben vil bli enda større.</p>
<p>Det er ønskje om eit innkjøpssamarbeid blant kommunane.</p>	<p>Jo større samarbeidet, jo større kontraktar, jo vanskeligare vert det for små bedrifter å levere tilbod på dei større kontraktane.</p>
	<p>Kommunane og fylkeskommunane har grunnleggjande forskjellige behov noko som gjer at eit innkjøpssamarbeid ikkje er så effektivt som ein kanskje skulle tru.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kommunane har ulike strategiar (nedfelt eller uformelle) som gjer det vanskeleg å ta ut stordriftsfordelane. Ofte ender vi opp med avtalar som prøver å ivareta alle behov. - Lettare å drive god leverandørutvikling når behovet og avtalene er meir spissa

Prosjektgruppa har involvert og orientert kommunane i SFFI om prosjektet og prosessen direkte gjennom innkjøpskontaktane og via KS. Tilbakemeldingane frå kommunane har vore at dei ønskjer fortsatt innkjøpssamarbeid og at fylkeskommunen har gjort ein god jobb som vert for samarbeidet.

Tilråding/Konklusjon

Prosjektgruppa tilrår følgjande (sitat frå prosjektrapporten):

Gruppa anbefaler at fylkeskommunane trer ut av innkjøpssamarbeida slik dei eksisterer i dag. Per i dag er det ikkje nok kapasitet til å nytte samarbeidet strategisk, slik at det først og fremst blir ein administrativ støtte. Grunna ulike behov og prioriteringar hos fylkeskommune og kommune er det vanskeleg å spisse avtalene slik at dei blir best mogleg. Dette er ikkje til hinder for at den nye fylkeskommunen og omliggande kommunar/innkjøpssamarbeid kan samarbeide på einskildavtalar, slik som til dømes straum. Dette er ikkje uvanleg elles i Noreg.

Gruppa anbefaler vidare at kompetanseheving i kommunane og utvikling av leverandørmarknaden skal skje i større grad enn i dag, og at dette bør skje i tett samarbeid med Næringsavdelinga/Regionalavdelinga. Dette vil vere ein meir spissa måte å løyse regionalutviklarrolla som den nye regionen er tiltenkt. Dette kan anten skje på bakgrunn av samarbeidsavtalar med kommunane/innkjøpssamarbeida i regionen, eller på ein meir uformell måte gjennom dei kanalane vi allereie har.

Gruppa tilrår at samarbeid med NDLA fortsetter i sin noverande form.

Tilrådinga til gruppa vil ha størst konsekvensar for kommunane i Sogn og Fjordane. Kommunane har blitt godt informert i løpet av første halvår 2018 om prosessen. Dette har skjedd i skriv og møte via KS Sogn og Fjordane og gjennom SFFI. Det har blitt signalisert at Flora kommune kan tenkje seg å ta over vertsrolla. Det er også mogleg at nokre av dei nye og større kommunane ønskjer å ta eit større grep om sine egne og regionen sine anskaffingar. Det er viktig at kommunane får beskjed så snart som mogleg om kva den nye fylkeskommunen gjer. I tilfellet fylkeskommunen trer ut av samarbeida, er dette tenkt frå 01.01.20, men på ein så smidig måte som mogleg. Vi vil uansett ha felles avtalar nokre år etter 2020.

Prosess vidare

Så snart som mogleg vil det bli presentert ei sak på delprosjekt «Innkjøpssamarbeid med eksterne partar» for Partssamansatt utval og Fellesnemnda til avgjersle der. Vedtak frå fellesnemnda vil bli vidareformidla til medlemmane i SFFI. Fylkesrådmannen er samd i, slik prosjektgruppa skriv i si tilråding, at ved ein ev. uttreden må dette skje på ein så smidig måte som mogleg.